

Háborús téli éjszaka

ADY ENDRE EMLÉKÉNEK

[illegible]

Különös éjszaka ez, be különösen
fénylik – ahogy rásüt a gyertya lángja –
poharamban a vörösbor: összezsavart színházi függöny, –
milyen színjáték kezdetére várva?

Különös éjszaka ez, kísértetesen
ragyog fel hirtelen az ablak jégvirága,
akárha áttetsző tenyér - nem látszik, csak a ránca;
tenyerét az üvegnek
ki feszíti? ki készül
betörni hozzám? ki által leszek
lesújtva vagy megáldva?

Különös éjszaka ez, didergek a holdnak
mindenen átható röntgenfényében állva,
áttetszik benne húsom, csontjaimnak
se látszik, csak az árnya,
de véremen megtörik, nem hatolhat
ereim pirosába,
állok eleven vérfaként, pirosló
ágaimat kitarva,
kapaszkodom piros gyökereimmal
a téli éjszakába,
állok meggörnyedvén az éjnek
fekete szelében – tündérfa, Isten-átka,
törzsemen már a kidöntetés jelével – milyen
szekerce sújtására várva?

Ver még a szívem,

[illegible]

lepergünk hát örökre.”

Var voltam?
Átvérzett kötés csak.

Vér, genny,
mocskok rajzolt rám mappát.

Térképed nincs
igazabb nálam,

belém vagy írva,
Magyarország.

„Hallgass,
testvér! Besúg a zápor,

úgy ver, mint
meghajszolt szivünk.

Tavaszbba,
nyárba, őszbe, télbe:

tömlőcnék négy
falába ütközünk.”

Piros
csizmákban mégis, mintha szívek

kelnének lábra,
indulok már.

„Piros csizmáid,
mint két vérező seb,

nem hiszem,
hogy messzire jutnál.”

III

Különös éjszaka ez, fény lobbant a mennyben,

s futott le pörögve, – talán

a csillag, mely nevezteték Örömnék,

az hullott közibénk,

mert a vizek megkeseredtek,

és szívemet, mint vörös bársonyt a cigarettaparázs
 átégette – íme, keresztülfúj rajtam a szél;
 állok, mint céllövöldében az átlőtt papírfigura,
 hallgatok ringlispilzenét, előttem sörhab a
 hóbuckás téli táj, álmodozom papírrózsák között,
 míg serényen töltenek, céloznak rám a legények.

A csillag, mely nevezteték Örömnnek,
hullott a vizeinkbe,
és váltak forrásaink keserűvé; mint lugot ivott
cseléd lány, vonaglik e meggyalázott ország;
katonavonatok rágják le falvait: hernyók a faleveleket.
Asztalomon bor a gyertya különös
fényében, mint vért buzgó seb, remeg;
s forró lámpa a hold, a holtak lelke lepkeként
forog körötte, és megperzselődve a
földre visszapereg.

Különös éjszaka ez, ím, a lassan forduló
földön, mint katonaindulót harsogó
gramofonlemezen a tű, sistereg az a csillag,
mely Örömnök neveztetett.

IV
(Váltak itt tavaszok)

[illegible][illegible]

[illegible][illegible][illegible]

vagonok:

ACHT PFERDE ODER ACHTUNDVIERZIG MANN.

$$\frac{1}{V} \int_V \rho(\mathbf{x}) d\mathbf{x}$$
[illegible][illegible][illegible]

[illegible]

VI (Vadászat)

Lovas-
 árnyalakok a ködben,
 horizont
 körhintaként forog,
 vonulnak lassan
 festett naplementék,
 kútgépek, őzek,
 bögő szarvasok,
 cukormáz-tavon
 hattyúárnyak,
 egymásba
 folyva virradatok, esték
 forognak a
 körhinta koronáján,
 deres mezőn:
 mézeskalács szíven
 halastó tükrös
 négyszöge remeg,
 kicirkalmazva
 rajta: Örök Emlék,
 betűi közt
 halszáj tátong: cselédlány
 készségesen
 tárulkozó öle,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

csattog, mintha angyalszárnyak,
forog a hinta,
kancsók, poharak,
Lement a nap
a maga járásán,
Akácos út, ha
végigmegyek rajtad én,
tart még a
búcsú, a hajtóvadászat,
boldog a vad, ki
puska elé állhat:

SEBÉBŐL
VÉRZIK EL AZ ORSZÁG.

[illegible]

Különös éjszaka ez, ráng, ráng a gyertya lángja, mint
erőszakolt asszony; lobog,
mint katonavonat után lengetett kendő;
leng, mint akasztott hullája a szélben;
remeg a gyertya lángja,
mint döngetett kapu, –
Uram, Tehozzád kérnek
bebocsáttást a holtak.

Áttörnek égő hajjal,
lángoló körmökkel, füstölgő orrlukakkal,
jönnek Galiciából, Verdun és Doberdo alól,
előzönlik a paradicsomot és a Te szent
trónusod előtt összezsapnak újra.

Ezt akartad, Uram?

Ezt akartad Te, aki mint
spongyát vetted kezedbe a világot,
és letörölvén véle visszavont

parancsolataidat most utolsó
csepp vérünk hulltáig csavargatod?

Üres már a mennyek
fekete táblája, Uram.

Remeg, remeg a gyertya lángja, mint
tüzes kard a sötétség hüvelyéből kivonva,
remeg a kardod, Isten:

MOST ÉN KÖVETKEZEM?

VIII (Passio)

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

hogy nézel engem, Éjszaka!

hordja arcod e

Veronika-kendő
Haza?

[illegible][illegible][illegible]

Te sorsunkká feketedő.

[illegible][illegible]

De szomjunk
enyhíteni gyűlnek

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

IX

Különös éjszaka ez, be különös
színen játszik a gyertya lángjánál a bor:
színházi függöny vöröse, levonva még, - milyen
színjáték kezdetére várva?

Különös éjszaka ez, sötétjében, mint lugot ivott
 cselédlány, vonaglik e meggyalázott ország.
 Katonavonatok rágják le falvait: hernyók a faleveleket.

Különös éjszaka ez, az asztalon
reszket a gyertya lángja,
vergődik, mint horogra akadt hal, remeg,
mint tüzes kard a sötétség hüvelyéből kivonva.

